การวิเคราะห์คำศัพท์และการสร้างสื่อบูรณาการ : กรณีศึกษาภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม จังหวัดสงขลา

Vocabulary Analysis and Integrated Teaching Tools Creation: A Case Study of Southern Dialects; Sakom Dialects, Songkhla Province

อรดา ไพคำนาม[1], ซากีย๊ะ มันนะ[1], อารียา ชูฉางหวาง[1], ถลัชนันท์ พระไพรี[1] และจริยา ก่อภัทสิริกุล[2*]
Orada Phaikhumnam[1], Sakeeyah Manna[1], Areeya Chuchangwang[1], Talatchanan Prapairee[1] and Jariya Kophatthasirikul[2*]

[1] นักศึกษาระดับปริญญาตรี, หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
[1] Undergraduate student, Bachelor of Arts Program in Thai, Faculty of Humanities and Social Sciences, Songkhla Rajabhat University.
[2] อาจารย์ ดร., ผู้รับผิดชอบหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
[2] Professor, Ph.D., Curriculum instructor of Bachelor of Arts Program in Thai, Faculty of Humanities and Social Sciences, Songkhla Rajabhat University.
[*]**Corresponding author, E-mail:** Jariya.no@skru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม จังหวัดสงขลา และสร้างสื่อบูรณาการ และติดตามผลการสร้างสื่อด้วยภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม การดำเนินการวิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาในพื้นที่ด้วยการใช้ตัวอย่างรูปภาพ ลักษณะท่าทาง และคำถามนำ ประกอบด้วยผู้บอกภาษาจากตำบลสะกอม อำเภอเทพา จำนวน 3 คน และตำบลสะกอม อำเภอจะนะ จำนวน 3 คน รวมทั้งหมด 6 คน กลุ่มตัวอย่างของการเลือกใช้สื่อจะเป็นนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาโรงเรียนบ้านสะกอม อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา จำนวน 46 คน แบ่งออกเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 22 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 24 คน

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำคำศัพท์ที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 16 หมวด รวมรายการคำทั้งสิ้น 190 คำ โดยการเลือกคำศัพท์ในแต่ละหมวดมา 10 คำ ที่นอกเหนือจากหมวดคำกริยา หมวดคำขยาย หมวดพืชและสัตว์ในท้องถิ่นที่ผู้วิจัยจะคัดเลือกมาหมวดละ 20 คำ โดยคัดเลือกจากการสอบถามและสำรวจจากผู้บอกภาษาไทยถิ่นใต้สะกอมเบื้องต้น และจากการใช้ภาษาของผู้วิจัยด้วยตนเอง แล้วจึงนำคำศัพท์ในหมวดต่าง ๆ มาวิเคราะห์การแปรเสียงและการแปรศัพท์ และสร้างสื่อบูรณาการต่อไป โดยในการออกแบบสื่อการเรียนรู้ ผู้วิจัยใช้หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับสื่อการสอน เลือกใช้สื่อการสอนและประเภทของสื่อที่เหมาะสมกับช่วงวัย และนำเสนอเนื้อหาของบทเรียนที่มีความชัดเจน น่าสนใจ และดึงดูดผู้เรียน

จากการศึกษาวิเคราะห์พบว่า คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม จังหวัดสงขลา สามารถแยกประเภทของการวิเคราะห์คำศัพท์ได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ คำศัพท์ชนิดเดียวกันมีจำนวนทั้งหมด 115 คำ

และคำคนละศัพท์จำนวน 75 คำ ในส่วนของการประเมินและติตตามผลสื่อ ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่หนึ่ง การประเมินความรู้ที่ได้รับจากสื่อ โดยวัดจากผลต่างของคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง และแบบประเมิน ขั้นตอนที่สอง การประเมินสื่อ โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจของสื่อเพื่อการเรียนรู้ ผลสรุปพบว่า ความรู้ที่ได้จากกิจกรรมรอบรู้ภาษาถิ่นใต้สะกอม ผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 และความพึงพอใจต่อสื่อที่ใช้ประกอบกิจกรรม ผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.37 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71

คำสำคัญ: การวิเคราะห์คำศัพท์, ภาษาถิ่นสะกอม, การสร้างสื่อบูรณาการ

Abstract

The objective of this research is to study and analyze the vocabulary of Thai dialects of South Sakom, Songkhla province, and Integrated Teaching Tools Creation and follow up on the creation of Thai language media in South Sakom. Conducting research uses field data collection methods. By interviewing local language tellers using sample images, gestures, and leading questions, there were 3 language tellers from Sakom Subdistrict, Tepa District, and Sakom Subdistrict, Chana District, totaling 6 people. As for the sources of media selection, there are 46 students in Ban Sakom Elementary School, Chana District, Songkhla Province , divided into 22 fifth graders and 24 6th graders.

In data analysis We used 16 categories of vocabulary collected, including a list of 190 words, with a selection of 10 words in each category, in addition to the verb category, the expanded word category, the flora and fauna category. The researchers selected 20 words each, selected from preliminary inquiries and surveys from the southern Sakom dialect tellers, and from the language of the researchers themselves, and then used the vocabulary in different categories to analyze the variations and variations and create an integrated medium. By designing learning materials. We used the principles and concepts of teaching materials. Choose teaching materials and types of materials that are appropriate for your age. and present lesson content that is clear, interesting, and engaging to learners.

According to the analysis study, Southern Sakom dialects, Songkhla province can be divided into 2 types of vocabulary analysis: 115 words of the same type and 75 words of different words. In the assessment and assessment section, according to the media results. We divided the researchers into two phases: 1. Assess the knowledge gained from the media based on the difference in pre-school and post-school test scores of the sample, and 2. Evaluate the media using the learning materials satisfaction assessment. The conclusions showed that the knowledge gained from the activities of the Southern Sakom dialect was well-versed. The results were very good, with an average of 4.38 and

a standard deviation of 0.71 and satisfaction with the media used for the activity. The results were very good, with an average of 4.37 and a standard deviation of 0.71.
Keyword: Vocabulary Analysis, Sakom dialects, Integrated Teaching Tools Creation

บทนำ

ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอมเป็นภาษาใต้กลุ่มหนึ่งที่มีความเป็นเอกลักษณ์ แตกต่างจากภาษาใต้ถิ่นอื่น ๆ แม้ว่าจะอยู่ในบริเวณของจังหวัดสงขลา แต่ก็มีความแตกต่างจากภาษาไทยถิ่นใต้สงขลา เนื่องจากพื้นที่ของอำเภอสะกอม จังหวัดสงขลา เป็นบริเวณรอยต่อที่ใกล้ชิดกับจังหวัดปัตตานีที่ใช้ภาษามลายูในการสื่อสารภาษาไทยถิ่นใต้สะกอมบางคำจึงได้รับอิทธิพลมาจากภาษามลายู ส่งผลให้ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอมมีลักษณะเฉพาะ ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอมปรากฏผู้ใช้สื่อสารกันแค่สองอำเภอในจังหวัดสงขลา คือ อำเภอจะนะและอำเภอเทพา มีอาณาเขตตั้งแต่ตัวเมืองอำเภอจะนะ เลียบชายฝั่งทะเลไปจนถึงตำบลปากบาง อำเภอเทพา ระยะทางประมาณ 4 กิโลเมตร ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะวิเคราะห์ว่าภาษาไทยถิ่นใต้สะกอมที่มีเอกลักษณ์นี้จะมีการใช้คำศัพท์ที่ต่างไปจากภาษาไทยถิ่นใต้สงขลาอย่างไร

ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อพิจารณาจากผลการวิจัยเรื่อง แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงคำศัพท์ภาษาสะกอมของคน 3 กลุ่มอายุของภารตี บินหรีม (2563) จะเห็นได้ว่า เยาวชนรุ่นใหม่จะไม่ค่อยนิยมใช้ภาษาไทยถิ่นสะกอมแล้ว เนื่องจากอาจจะได้รับอิทธิพลจากการศึกษาที่มากกว่าผู้ที่มีอายุมากในพื้นที่ตำบลสะกอม อำเภอจะนะ และตำบลสะกอม อำเภอเทพา หรือสำหรับการประกอบอาชีพต่าง ๆ เช่น อาชีพค้าขาย ที่ต้องพบปะผู้คนหลากหลาย และต้องใช้ภาษาไทยมาตรฐานในการสื่อสารเพื่อให้สะดวกต่อการติดต่อค้าขายระหว่างกัน และเงื่อนไขทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับอายุและเขตที่อยู่อาศัยของผู้ใช้ภาษาสะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับตัวแปรทางสังคมอย่างเห็นได้ชัดเจน และจากผลการศึกษาพบว่าการแปรดังกล่าวจะเกิดขึ้นกับผู้บอกภาษาในระดับอายุที่ 1 มากที่สุด ที่มีอายุตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไป มากกว่าผู้บอกภาษาในระดับที่ 2 และระดับที่ 3 ที่มีอายุ 35-50 ปี และ 15-30 ปีตามลำดับ ซึ่งในอนาคตมีแนวโน้มว่าภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม อาจถูกแทนที่ด้วยคำศัพท์ภาษาไทยมาตรฐานมากขึ้น ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญว่า ควรศึกษาต่อว่าจะมีวิธีการใดบ้างที่จะอนุรักษ์ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอมนี้ไว้ และเผยแพร่คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอมให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายในวงการศึกษามากยิ่งขึ้น

จากผลการวิจัยเรื่องการใช้เกมคำศัพท์ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบุรารักษ์ (บุษรีย์ ฤกษ์เมือง, 2552) ผลการศึกษาปรากฏว่า การนำคำศัพท์ การนำเกมคำศัพท์เข้ามาประกอบการเรียนการสอนเป็นสื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน ทำให้นักเรียนเข้าใจและจดจำคำศัพท์ได้แม่นยำมากขึ้น และส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงขึ้น และนักเรียนมีความชอบในกิจกรรมเกมคำศัพท์ในระดับชอบมาก ซึ่งส่งผลให้ผู้วิจัยเลือกสร้างสื่อขึ้นเพื่อที่จะนำสื่อเข้ามาช่วยในการอนุรักษ์คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอมให้อยู่คู่คนสะกอมไปอีกยาว

ผู้วิจัยเลือกการสร้างสื่อในชนิดของเกมเพื่อที่จะนำเกมมาใช้ประกอบการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอมเพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบถึงคำศัพท์เฉพาะถิ่น มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน ผ่อนคลาย ไม่ตึงเครียด ก่อให้เกิดการรับรู้อย่างเข้าใจ และจดจำได้จากการร่วมทำกิจกรรมด้วยกัน ซึ่งบางเกมผู้เรียนอาจจะต้องให้ความร่วมมือต่อผู้ร่วมเกม ช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน ได้ฝึกทักษะต่าง ๆ

จากปัจจัยดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า การเรียนรู้โดยใช้เกมคำศัพท์ประกอบการสอน จะทำให้ผู้เรียนสนุกสนาน บรรยากาศในห้องเรียนไม่ตึงเครียด ผู้เรียนได้ปลดปล่อยอารมณ์ และมีความสนุกสนานเพลิดเพลินในการเรียน จึงทำให้นักเรียนสามารถจดจำคำศัพท์ได้จากกิจกรรมที่นักเรียนเข้าร่วม ทั้งยังเป็นวิธีการที่จะอนุรักษ์คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ เพื่อวิเคราะห์คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม จังหวัดสงขลา และเพื่อสร้างสื่อบูรณาการและติดตามผลการสร้างสื่อภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม จังหวัดสงขลา

ข้อตกลงเบื้องต้น

งานวิจัยนี้จะใช้พยัญชนะภาษาอังกฤษเป็นอักษรย่อแทนภาษาไทยถิ่นใต้สงขลา ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม อำเภอเทพา และภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม อำเภอจะนะ ดังนี้

S = ภาษาไทยถิ่นใต้สงขลา
ST = ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม อำเภอเทพา
SC = ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม อำเภอจะนะ

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ และกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างสื่อบูรณาการและความพึงพอใจต่อสื่อภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม จังหวัดสงขลา สรุปได้ดังแผนผังกรอบแนวคิดต่อไปนี้

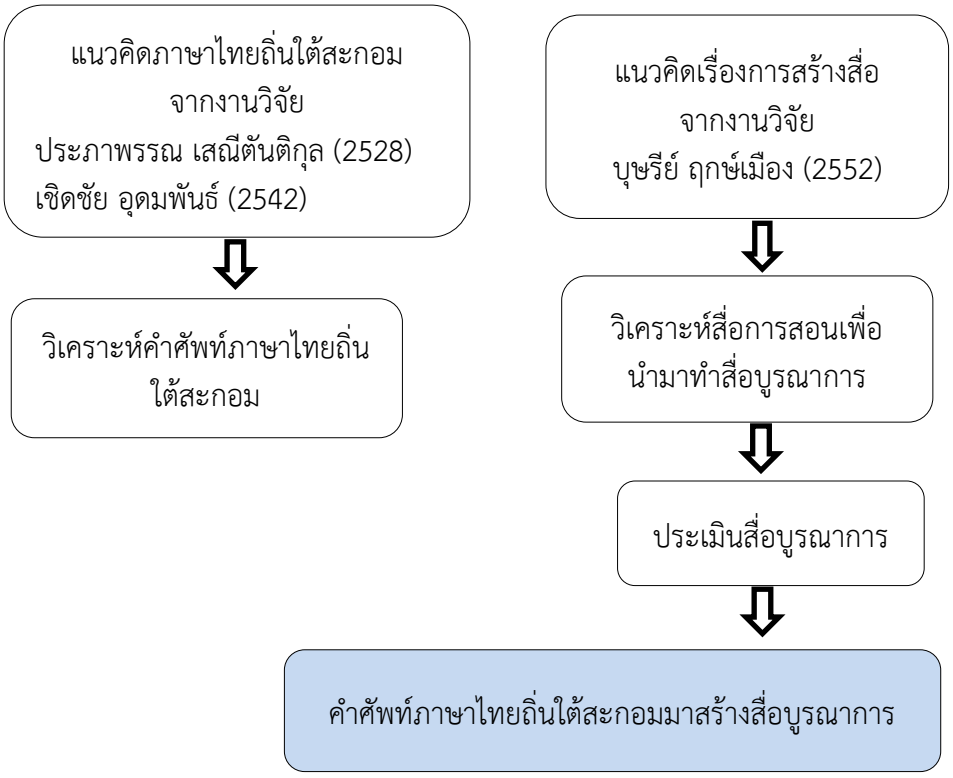

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative) นำเสนอผลการศึกษาด้วยพรรณนา (Descriptive) และใช้ข้อมูลเชิงปริมาณประกอบ มีวิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้

1. การคัดเลือกกลุ่มผู้บอกภาษาในการวิเคราะห์คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม

ผู้วิจัยคัดเลือกผู้บอกภาษาจากประชากรที่อาศัยอยู่ในตำบลสะกอม อำเภอเทพา จำนวน 3 คน และประชากรที่อาศัยอยู่ในตำบลสะกอม อำเภอจะนะ จำนวน 3 คน รวมทั้งหมด 6 คน โดยกำหนดเกณฑ์ของผู้บอกภาษาตามลักษณะดังต่อไปนี้

1) ผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ไม่จำกัดเพศ
2) เป็นคนในพื้นที่และใช้ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอมตั้งแต่กำเนิด ไม่มีการย้ายถิ่นฐาน
3) อาชีพทางการเกษตร และอาชีพประมง
4) ระดับการศึกษาไม่เกินชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2. การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์การสร้างสื่อบูรณาการและติดตามผลการสร้างสื่อภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม

นักเรียนทุกคนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนบ้านสะกอม อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา โดยมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 22 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 24 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 46 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) รายการคำศัพท์ จำนวน 190 คำ
2) รูปภาพและลักษณะท่าทาง เพื่อให้ผู้บอกภาษาสามารถบอกคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอมได้
3) คำถามนำ เช่น มีวัตถุดิบ วัสดุอุปกรณ์อะไรบ้างในห้องครัว
4) เครื่องบันทึกเสียง ใช้บันทึกข้อมูล เพื่อที่ผู้วิจัยจะสามารถนำกลับมาฟังย้อนหลังได้
5) สมุด ปากกา ไว้สำหรับจดบันทึกคำศัพท์เครื่องมือในการสร้างสื่อบูรณาการและติดตามผล เช่น กระดาษ กรรไกร และกาว เป็นต้น
6) แบบสอบถามความพึงพอใจ เพื่อวัดประเมินผลความพึงพอใจเกี่ยวกับสื่อ
7) แบบทดสอบก่อนเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อวัดความรู้ที่ได้จากสื่อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเกี่ยวกับภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม

4. การรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยนี้ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ การรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์คำศัพท์ และการรวบรวมสื่อเพื่อสร้างสื่อบูรณาการ โดยในส่วนของการวิเคราะห์คำศัพท์ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาในพื้นที่ ด้วยการถามคำถามนำหรือใช้รูปภาพประกอบเพื่อให้ผู้บอกภาษาให้ข้อมูลเกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม และในส่วนของการรวบรวมสื่อเพื่อสร้างสื่อบูรณาการ ผู้วิจัยได้สำรวจสื่อการสอนที่ปรากฏในเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำคำศัพท์ที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ในหมวดต่าง ๆ มาวิเคราะห์การแปร

เสียงและวิเคราะห์การแปรศัพท์ จากนั้นนำคำศัพท์ที่ได้วิเคราะห์แล้วนำมาสร้างสื่อบูรณาการในลำดับต่อไป

5.1 การวิเคราะห์คำศัพท์ โดยวิเคราะห์ว่าคำศัพท์ที่ได้จากการเก็บข้อมูลภาษาไทยถิ่นใต้สะกอมกับภาษาไทยถิ่นใต้สงขลา จะเป็นคำคนละศัพท์ คำศัพท์เดียวกัน หรือคำศัพท์ที่มีโครงสร้างใกล้เคียงกับภาษาอื่น

ตัวอย่าง *คำคนละศัพท์*

ความหมาย	**ภาษาไทยถิ่นใต้สงขลา**	**ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม**	**ภาษาไทยมาตรฐาน**
“ขี้เกียจ”	ขี้คร้าน	ทุร่าตับ	ขี้เกียจ
	[khi:^{3}khra:n^{2}]	[thuʔ^{2}ra:^{5}tap^{6}]	[khi:^{4}kiat^{1}]

ตัวอย่าง *คำศัพท์เดียวกัน*

ความหมาย	**ภาษาไทยถิ่นใต้สงขลา**	**ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม**	**ภาษาไทยมาตรฐาน**
“กะลา”	พร็อก	กะพร็อก	กะลา
	[phrɔk^{4}]	[ka^{1}phrɔk^{4}]	[ka^{1}la:^{3}]

ตัวอย่าง *คำศัพท์ที่มีโครงสร้างใกล้เคียงกับภาษาอื่น*

ความหมาย	**ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม**	**ภาษามลายู**
“กระด้ง”	บาดัง	บาแด
	[ba:^{3}daŋ^{6}]	[ba:^{3}dɛ:^{3}]

5.2 การวิเคราะห์การสื่อ โดยดูจากผลการประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจว่าสื่อในรูปแบบใดจะทำให้เกิดการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอมได้ดีที่สุด ผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบประเมินความพึงพอใจของสื่อ สูตรการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวิเคราะห์ค่าความพึงพอใจจากการใช้สื่อมีรายละเอียดดังนี้

ค่าเฉลี่ยเลขคณิต Mean X = $w_1x_1 + w_2x_2 + w_3x_3 + \cdots + w_nx_n/n$

ให้ X แทนขนาดของข้อมูล

และให้ W แทนขนาดน้ำหนักหรือระดับความพอใจของข้อมูล

เมื่อ n คือ จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D = $\sqrt{\frac{\sum(x_i-\bar{x})^2}{(n-1)}}$

ให้ $x_1, x_2, x_3, \ldots, x_n$ แทนข้อมูล เมื่อ n แทนขนาดกลุ่มตัวอย่าง และให้ $\bar{x}$ แทนค่าเฉลี่ยของข้อมูลชุดนี้

โดยผู้วิจัยได้อ้างอิงสถิติของการวิเคราะห์ข้อมูลจากหนังสือ คู่มือครูรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม จังหวัดสงขลา

ผลการศึกษาการวิเคราะห์คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม จังหวัดสงขลา พบว่า สามารถวิเคราะห์คำศัพท์ได้เป็น 2 ประเภท คือ คำศัพท์ชนิดเดียวกันและคำคนละศัพท์

1.1 คำศัพท์ชนิดเดียวกัน หมายถึง คำศัพท์ที่ใช้ในภาษาไทยถิ่นใต้สงขลา ภาษาไทยถิ่นใต้ตำบลสะกอม อำเภอเทพา และภาษาไทยถิ่นใต้ตำบลสะกอม อำเภอจะนะ มีการออกเสียงและมีความหมายเหมือนกัน จะถือว่าเป็นคำศัพท์ชนิดเดียวกัน ซึ่งคำศัพท์ชนิดเดียวกับพบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 115 คำ ในการวิเคราะห์คำศัพท์ชนิดเดียวกันจะมีการเปลี่ยนแปลงด้านเสียงที่แตกต่างกัน 2 ลักษณะคือ คำศัพท์ที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงด้านเสียงกับคำศัพท์ที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านเสียง

1.1.1 คำศัพท์ที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเสียง มีทั้งหมด 69 คำ ซึ่งภาษาไทยถิ่นใต้สงขลา ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม อำเภอเทพา และภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม อำเภอจะนะ ออกเสียงเหมือนกันทุกคำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หน่วยอรรถ	**S**	**ST**	**SC**
ฟูก	bɔʔ^{5}	bɔʔ^{5}	bɔʔ^{5}
(ซุงไม้) ท่อน	do:n^{6}	do:n^{6}	do:n^{6}
ไฟฉาย	fay^{3} khɛ:p^{5}	fay^{3} khɛ:p^{5}	fay^{3} khɛ:p^{5}

1.1.2 คำศัพท์มีการเปลี่ยนแปลงด้านเสียง มีทั้งหมด 46 คำ ซึ่งภาษาไทยถิ่นใต้สงขลา ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม อำเภอเทพา และภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม อำเภอจะนะ มีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่แตกต่างกันเป็น 6 ลักษณะ คือ การสูญเสียง การเพิ่มเสียง การเปลี่ยนเสียง การสูญเสียงและการเพิ่มเสียง การเพิ่มเสียงและเปลี่ยนเสียงพยัญชนะ และการแยกเสียง ดังตัวอย่างในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงการเปลี่ยนแปลงคำศัพท์ในภาษาไทยถิ่นใต้สงขลา ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม อำเภอเทพา และภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม อำเภอจะนะ

การเปลี่ยนแปลงเสียง	**หน่วยอรรถ**	**S**	**ST**	**SC**	**ลักษณะการเปลี่ยนแปลง**
1. การสูญเสียง	ผ้าขาวม้า	pha:^{5} sak^{7} na:m^{7}	pha:^{5} sak^{7}	pha:^{5} sak^{7}	สูญเสียง na:m^{7}
	ขยะแขยง	khon^{1} phɔ:ŋ^{3}	phɔ:ŋ^{3}	phɔ:ŋ^{3}	สูญเสียง khon^{1}
2. การเพิ่มเสียง	(มะพร้าว) ทลาย	la:y^{3}	cha^{3} la:y^{3}	cha^{3} la:y^{3}	เพิ่มเสียง cha^{3}
	เป็นพยาธิ	pen^{2} dɯ:an^{2}	pen^{2} sa^{1} dɯ:an^{2}	pen^{2} sa^{1} dɯ:an^{2}	เพิ่มเสียง sa^{1}
3. การเปลี่ยนเสียง	เหงือก	hɯ:ak^{5}	ŋɯ:ak^{5}	ŋɯ:ak^{5}	เปลี่ยนเสียง [h] เป็น [ŋ]
4. การสูญเสียงและการเพิ่มเสียง	กาบหมาก	tɔ^{2} ma:k^{5}	sa^{1} tɔ^{2}	sa^{1} tɔ^{2}	สูญเสียง ma:k^{5}เพิ่มเสียง sa^{1}
5. การเพิ่มเสียงและการเปลี่ยนเสียง	เมล็ด	met^{7}	ba^{2} lɛt^{7}	ba^{2} lɛt^{7}	เพิ่มเสียง ba^{2}เปลี่ยนเสียง [m] เป็น [l]

การเปลี่ยนแปลงเสียง	หน่วยอรรถ	S	ST	SC	ลักษณะการเปลี่ยนแปลง
	ฉุด	chut^{1}	kra^{2} chaʔ^{1}	kra^{2} chaʔ^{1}	เพิ่มเสียง kra^{2}เปลี่ยนเสียง [u] เป็น [a]
6. การแยกเสียง	หญ้าเจ้าชู้	ya:^{5} khi:^{5} trɤy^{2}	ya:^{5} khi:^{5} ta^{2} trɤy^{2}	ya:^{5} khi:^{5} ta^{2} trɤy^{2}	แยกเสียง “tr” ออกจากกัน โดยการเพิ่มเสียง [a]

1.2 คำคนละศัพท์ หมายถึง คำศัพท์ที่ภาษาไทยถิ่นใต้สงขลา ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม อำเภอเทพา และภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม อำเภอจะนะ ที่มีโครงสร้างต่างกันอย่างชัดเจน แต่ใช้แทนความหมายเดียวกัน ซึ่งอาจเป็นคำพยางค์เดียวหรือมากกว่าหนึ่งพยางค์ พบว่ามีคำคนละศัพท์จำนวน 75 คำ

1.2.1 คำศัพท์ที่ภาษาไทยถิ่นใต้สงขลา ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม อำเภอเทพาและภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม อำเภอจะนะ ใช้ต่างกันทุกคำ (S≠ST≠SC) มีจำนวนทั้งหมด 7 คำ ได้แก่

หน่วยอรรถ	S	ST	SC
สาบเสือ	sa:p^{5} sɯ:a^{1}	ya:^{5} ba:n^{6} ra:ŋ^{7}	bay^{2} khi:^{5} kay^{2}
โรคตาปลา	ta:^{2} dɯ:an^{2}	ta:^{2} ŋɔy^{1} plɔy^{3} ba:t^{6}	ta:^{2} pla:^{2}
เยอะมาก (สิ่งมีชีวิต)	caŋ^{2} hu:^{1}	kha^{1} luy^{3}	sa:^{3} lɔ:^{3} wɔt^{1}
สกปรก	sok^{1} khro:k^{4}	sɔk^{3} mɔk^{1}	sa:^{3} lu:^{4} pu:t^{6}
กระสือ	phi:^{1} kla:^{6}	ca^{2} ra:p^{5}	kra^{2} sɯ:^{1}
ไม้ขีดไฟ	khi:t^{5} fay^{3}	lek^{1} fay^{3}	fay^{3} chɛk^{7}
เข็มขัด	sa:y^{1} ʔe:w^{2}	sa:y^{1} rat^{7}	sa:y^{1} ka2 dɛt^{2}

1.2.2 คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สงขลา และภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม อำเภอเทพา มีลักษณะเหมือนกัน แต่ต่างกันที่ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม อำเภอจะนะ (S=ST≠SC) มีจำนวนคำศัพท์ทั้งหมด 8 คำ ได้แก่

หน่วยอรรถ	S	ST	SC
ผ้าเช็ดตัว	pha:^{5} khon^{1} nu:1	pha:^{5} khon^{1} nu:^{1}	pha:^{5} pho:y^{1}
ไข่เจียว	khay^{1} thɔ:t^{4}	khay^{1} thɔ:t^{4}	khay^{1} khu:a^{4}
น้ำพริก	na:m^{7} chup^{4}	na:m^{7} chup^{4}	sa:^{1} man^{1}
ไล่	yik^{7}	la:^{3} yik^{1}	thu:t^{1}
สะโพก	pho:k^{4}	ta^{6} phok^{4}	pa^{6} koŋ^{2}
พูด	lɛ:ŋ^{1}	tha^{1} lɛ:ŋ^{1}	ya:^{3} kap^{2}
พริก	li:^{3} pli:^{2}	di:2 pli:^{2}	ba^{6} ci:n^{2}
ทัพพี	wak^{5} tak^{5} kha:w^{5}	cu:^{2} wak^{5}	sɔ:^{3} dɛ:t^{6}

1.2.3 ภาษาไทยถิ่นใต้สงขลา และภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม อำเภอจะนะ มีลักษณะเหมือนกัน แต่ต่างกันที่ ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม อำเภอเทพา (S=SC≠ST) มีจำนวนคำศัพท์ทั้งหมด 3 คำ ได้แก่

หน่วยอรรถ	S	ST	SC
พายุ	pha:^{3} yoʔ^{7}	phat^{7} lu:aŋ^{1}	pha:^{3} yoʔ^{7}
กว่า	wa:^{1}	kɔ:ŋ^{2} chaʔ^{7}	luy^{4} wa:^{1}
มีดอีโต้	mi:t^{4} to:^{6}	bet^{6} khrɔk^{7}	bet^{6} to:^{6}

1.2.4 ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม อำเภอเทพา และภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม อำเภอจะนะ มีลักษณะเหมือนกัน แต่ต่างกันที่ภาษาไทยถิ่นใต้สงขลา (SC=ST≠S) มีจำนวนคำศัพท์ทั้งหมด 57 คำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หน่วยอรรถ	S	ST	SC
ตะคริว	khiw^{3} kin^{2}	ʔen^{2} chak^{1}	ʔen^{2} chak^{1}
โกรธ	wip^{3}	pɔ:ŋ^{2} ŋa^{7}	pɔ:ŋ^{2} ŋa:^{7}
ถังน้ำ	thuŋ^{5}	ti^{2} ma:^{1} thaŋ^{5}	ti^{2} ma:^{1} thaŋ^{5}

ผลการศึกษาคำคนละศัพท์ จำนวนทั้งหมด 75 คำ ยังพบคำศัพท์ที่เป็นคำยืมจากภาษามลายูเป็นส่วนมาก ในตำบลสะกอม อำเภอจะนะ และตำบลสะกอม อำเภอเทพา ดังตัวอย่าง

หน่วยอรรถ	S	ST	SC
ใบบัวบก	bu:a^{2} bok^{2}	phak^{1} ba^{2} kha^{7} kha:^{3}	phak^{1} ba^{2} kha^{7} kha:^{3} (gaga)
ขวาน	khwa:n^{1}	ka^{2} paʔ^{2}	ka^{2} paʔ^{2} (kapak)
กระสือ	phi:^{1} kla:^{6}	ca^{2} ra:p^{5}	kra^{2} sɯ:^{1} (cerah)

2. การสร้างสื่อบูรณาการและติดตามผล

2.1 การสร้างสื่อบูรณาการ

2.1.1 สื่อการสอน

ผู้วิจัยสร้างสื่อบูรณาการการสอนคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม ซึ่งประกอบไปด้วย ภาพ คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม และสัทอักษร ซึ่งอยู่ในรูปแบบของสื่อวัสดุ โดยมีข้อดีในเรื่องสะดวกการใช้งาน ราคาไม่แพง ประกอบกับการใช้บัตรคำหรือบัตรภาพช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของคำหรือเห็นภาพของคำศัพท์ได้อย่างเข้าใจ การนำของจริงหรือของจำลองที่ผู้เรียนสามารถจับต้องได้ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มองเห็นภาพได้อย่างชัดเจนขึ้น และการใช้ผังมโนภาพ ช่วยแสดงลำดับหรือขั้นตอนของเนื้อหาว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างไรได้อย่างละเอียดชัดเจน แต่อย่างไรก็ตามสื่อวัสดุมีข้อจำกัดในเรื่องการสิ้นเปลือง มีเวลาใช้งานจำกัด การเก็บรักษาลำบากและอาจชำรุดเสียหายได้ง่าย บางประเภทอาจหาซื้อได้ยาก และเหมาะสำหรับการเรียนการสอนผู้เรียนกลุ่มเล็ก

ผู้วิจัยเลือกใช้สีเหลือง และสีส้มในการสร้างสื่อบูรณาการการสอนคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม ตามทฤษฎีการใช้สี โดยพิจารณาลักษณะของสีและผลกระทบทางจิตวิทยาสี (Psychology of colors) โดยปกติสีแต่ละสีจะมีลักษณะเฉพาะ อันเป็นเอกลักษณ์ประจำแต่ละสี และมีวิธีเฉพาะในการส่งผลกระทบต่อความรู้สึกนึกคิด หรืออารมณ์ของผู้ชม หรือผู้รับสาร ทั้งนี้จากการวิจัยพบว่าสีแต่ละสีมีลักษณะและส่งผลกระทบดังต่อไปนี้ (Morton Water, แปลโดยเกรียงศักดิ์ กำลังสินเสริม, 2538:35-40)สีส้ม เป็นสีที่บ่งบอกถึงความคิดสร้างสรรค์ และความทะเยอทะยาน ความมักใหญ่ใฝ่สูง

พร้อมด้วยกิจกรรมที่เปี่ยมพลัง นอกจากนี้สีส้มยังช่วยสร้างความภาคภูมิใจ และความรู้สึกปกปักรักษาตัวเอง สีส้มในพืชและผักหลายชนิดบ่งบอกถึงสีแห่งการบำรุงกำลัง ในส่วนของแร่ธาตุ สีส้มแทนการดึงดูดของธาตุ ทำงานคล้ายแรงยึดเหนี่ยวของอะตอม

สีเหลือง เป็นสีแห่งความสนุกสนาน รื่นรมย์ สีแห่งความฉลาดรอบรู้ ความเข้าใจและการหยั่งรู้โดยสัญชาตญาณชั้นสูงสุด นอกจากนี้สีเหลืองยังบ่งบอกถึงความสมบูรณ์ ความแข็งแรงและความดีในแง่เลิศสี เหลืองเป็นตัวแทนของความสมบูรณ์ของจิตวิญญาณ ความสงบสุขและการพักผ่อน ความหนุ่มสาว ความสรวลเสเฮฮา รื่นเริง สดชื่นขึ้นเมื่อใช้เป็นสีทาผนังห้อง ในด้านบวก สีเหลืองบ่งบอกถึงความ เมตตากรุณา ความคิดสร้างสรรค์ ในแง่ลบ สีเหลืองถ้าสว่างเกินไปหรือใช้บ่อยเกินไปจะกระตุ้นเร้าประสาทอย่างมาก สามารถก่อให้เกิดการกวนทางจิตจนถึงขั้นทำลายเสียหายได้ นอกจากนี้ในด้านลบยังหมายถึงสีแห่งความขลาด คติ และการทำลายล้าง

2.1.2 เกมที่ใช้ประกอบกิจกรรม

1) เกมค้นหาคำศัพท์ ใช้คำศัพท์ทั้งหมด 20 คำใช้วัดทักษะด้านการนำไปใช้ คือ สามารถนำความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนรู้มาแล้วไปใช้ที่แปลกใหม่ โดยก่อนที่นักเรียนจะสามารถเล่นเกมค้นหาคำศัพท์ดังภาพได้ นักเรียนอาจจะต้องเคยได้ยิน หรือเคยใช้คำศัพท์เหล่านี้มาก่อน จึงจะสามารถค้นหาคำศัพท์เหล่านี้ได้ ผลการศึกษาปรากฏว่ามีนักเรียนชื่นชอบน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31 ด้วยเหตุผลที่ว่าเกมชนิดนี้นักเรียนต้องทำคนเดียว ใช้สมาธิสูง และสายตาที่ว่องไว

2) เกมใบ้คำ ใช้คำศัพท์ทั้งหมด 20 คำ โดยประกอบไปด้วยคำภาษาสะกอม ความหมาย และตัวอย่างประโยค ใช้วัดทักษะด้านความรู้ความจำ ความเข้าใจ คือ นักเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ หรือสามารถตีความคำศัพท์ได้ ดังนั้นนักเรียนจะมีการตีความออกไป แล้วสามารถนำคำศัพท์ที่ได้รับไปใบ้ต่อให้กับเพื่อนได้ ผลการศึกษาปรากฏว่ามีนักเรียนส่วนใหญ่ชื่นชอบ คิดเป็นร้อยละ 35 โดยนักเรียนให้เหตุผลว่า เกมมีความสนุกสนาน ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน สร้างความสามัคคี ได้ใช้ความว่องไว ใช้สมาธิในการเล่นเกม และสามารถทำให้จำคำศัพท์ได้ง่ายขึ้น

3) เกมบอกต่อประโยค ใช้คำศัพท์ทั้งหมด 17 คำ ตัวอย่างประโยค

ชายใช้หลานภะชายไปซื้อชาเย็นให้ชาย
มะบายใจปะบอกว่าได้เบี้ยมาสองเบิน
ชายให้ไปซื้อขนมครกขดมเข้าะกับดอดอยที่ตลาด

ใช้วัดทักษะด้านการอ่าน ความรู้ความจำ คือ ความสามารถในการนึกถึงเรื่องราวต่าง ๆ ที่เคยมีประสบการณ์มาก่อนจะด้วยวิธีการใดก็ตาม เช่น จากการเรียนรู้ในห้องเรียนการอ่านหนังสือ การบอกเล่าต่อ ๆ กันมา เพื่อให้เกิดการจำประโยคต่าง ๆ และสามารถนำไปบอกต่อคนถัดไปได้อย่างถูกต้อง และครบถ้วน ผลการศึกษาปรากฏว่ามีนักเรียนชื่นชอบรองลงมาจากเกมใบ้คำคิดเป็นร้อยละ 34 โดยนักเรียนให้เหตุผลว่า มีความสนุกสนาน เพิ่มความสามัคคีในการเล่นเกมร่วมกัน ช่วยในการฝึกความจำ

2.2 การติดตามผลแบบทดสอบ และแบบประเมินความพึงพอใจ

2.2.1 การทำแบบทดสอบก่อน – หลังเรียน

ผลการทำแบบทดสอบก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 79.1 เนื่องจากนักเรียนบางส่วน

พอจะมีความรู้เกี่ยวกับภาษาถิ่นของตนเอง และผลการทำแบบทดสอบหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 91.3 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากเดิม แสดงให้เห็นว่านักเรียนได้รับความรู้จากกิจกรรมนี้เพิ่มยิ่งขึ้น

2.2.2 ผลการประเมินกิจกรรม

ผลการประเมินกิจกรรมอยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเลขคณิต 4.37 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70 โดยแบ่งผลการประเมินเป็น 2 ส่วน คือ การประเมินความรู้ที่ได้จากกิจกรรมรอบรู้ภาษาถิ่นใต้สะกอมและความพึงพอใจต่อสื่อที่ใช้ประกอบกิจกรรมรอบรู้ภาษาถิ่นใต้สะกอม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ความรู้ที่ได้จากกิจกรรมรอบรู้ภาษาถิ่นใต้สะกอม ผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.38 และส่วนเยี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 ผลการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือนักเรียนได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเลขคณิต 4.54 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 ผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งผลการประเมินในแต่ละด้านจะมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แบบประเมินกิจกรรมรอบรู้ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม

ข้อ	รายละเอียด	□	SD	ระดับ
1.	นักเรียนรู้จักคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอมมากขึ้น	4.08	0.71	ดี
2.	นักเรียนเข้าใจความหมายของคำศัพท์ได้ถูกต้อง	4.36	0.76	ดีมาก
3.	นักเรียนภูมิใจในภาษาถิ่นตัวเองมากยิ่งขึ้น	4.45	0.64	ดีมาก
4.	นักเรียนได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้	4.54	0.61	ดีมาก
5.	เนื้อหาที่ได้รับมีส่วนช่วยในการเรียนภาษาถิ่นต่อไป	4.36	0.70	ดีมาก
6.	นักเรียนต้องการใช้ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอมในการสื่อสาร	4.45	0.57	ดีมาก
รวม		**4.38**	**0.71**	**ดีมาก**

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจต่อสื่อที่ใช้ประกอบกิจกรรมรอบรู้ภาษาถิ่นใต้สะกอม พบว่า เกมค้นหาคำศัพท์มีผลการประเมินความพึงพอใจค่าเฉลี่ย 3.93 เกมใบ้คำมีผลการประเมินความพึงพอใจค่าเฉลี่ย 4.56 และเกมบอกต่อประโยคมีผลการประเมินความพึงพอใจค่าเฉลี่ย 4.34 และสรุปความพึงพอใจต่อสื่อทั้งในด้านความทันสมัย ความหลากหลาย และความสามารถในการดึงดูดผู้เรียน พบว่ามีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.37 และส่วนเยี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71

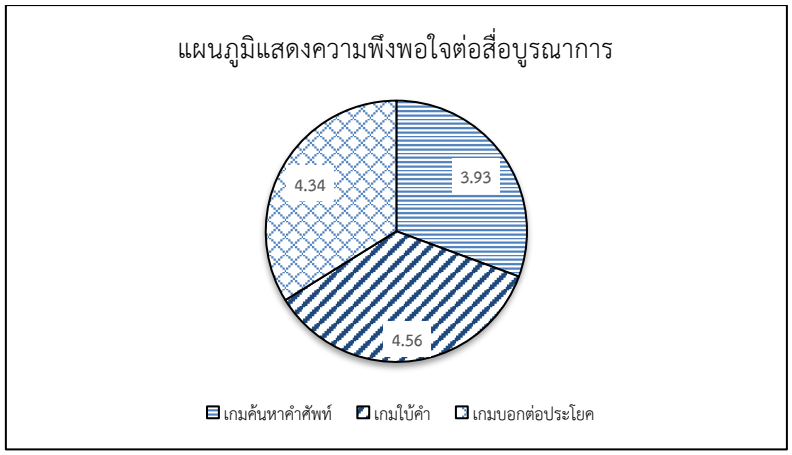

ภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงความพึงพอใจต่อสื่อบูรณาการ

สรุปและอภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์คำศัพท์และการสร้างสื่อบูรณาการ : กรณีศึกษาภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยอภิปรายผลได้เป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. อภิปรายผลการศึกษาวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การวิเคราะห์คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม

1.1 ผลการวิเคราะห์คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม ตรงกับสมมติฐานที่ว่า คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอมมีความคล้ายคลึงกับภาษาไทยถิ่นใต้สงขลา แต่คำศัพท์บางคำเป็นคำเฉพาะถิ่นของภาษาไทยถิ่นใต้สะกอมเอง

1.1.1 คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม อำเภอเทพา และอำเภอจะนะ เหมือนกันแต่ต่างกันในภาษาไทยถิ่นใต้สงขลา เนื่องจากข้อมูลวิจัยของ ประภาพรรณ เสณีตันติกุล (2528) ที่นำมาอ้างอิงในการเก็บคำศัพท์ เป็นการเก็บข้อมูลภาษาไทยถิ่นใต้สงขลาในเขตหาดใหญ่เท่านั้น ทำให้คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอมบางคำใช้ต่างกันกับเขตที่ก็บข้อมูล แต่กลับเหมือนกันกับภาษาไทยถิ่นใต้สงขลาในบางพื้นที่

1.1.2 ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอมบางคำเป็นคำที่เปลี่ยนมาจากภาษามาตรฐาน ตัวอย่างเช่น เทียบกับภาษามาตรฐานคำว่า "มะนาว" ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอมทั้ง 2 อำเภอใช้คำว่า "บะนาว" ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนเสียงพยัญชนะต้น แต่เมื่อเทียบกับภาษาสงขลาตามขอบเขต การวิจัยจะเกิดจากการสูญเสียง สูญจากคำว่า "ลูก" เป็น "บะ"

1.1.3 คำยืมภาษาอื่น มีคำภาษาสะกอมบางคำที่เป็นคำยืมมาจากภาษามลายู เนื่องจากพื้นที่ของสะกอมเป็นบริเวณรอยต่อที่ใกล้ชิดกับจังหวัดปัตตานีที่ใช้ภาษามลายูในการสื่อสาร และสอดคล้องกับงานวิจัยของเชิดชัย อุดมพันธ์ (2543) ที่ว่า "ภาษาสะกอมมีความสัมพันธ์ทางเชื้อสายใกล้ชิดกับภาษาตากใบ" ซึ่งเป็นภาษาที่มาจากภาษามลายู และอ้างอิงจากพจนานุกรมมาเลย์-ไทยอีกด้วย

ผลการศึกษาจะสะท้อนให้เห็นถึงการใช้คำศัพท์เฉพาะถิ่นของภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม อำเภอเทพา และอำเภอจะนะ และนำไปสู่เอกลักษณ์ของวัฒนธรรมท้องถิ่น ส่งผลให้ผู้ใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ทั้งสองภาคภูมิใจในภาษาไทยถิ่นใต้ของตนเอง และสนับสนุนให้ใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ในวงกว้างมากขึ้น โดยเฉพาะการใช้ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม อำเภอเทพา และอำเภอจะนะ ในกลุ่มของเด็กเล็กที่โรงเรียน

2. การอภิปรายผลวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 สร้างสื่อบูรณาการและติดตามผล ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ว่า สื่อบูรณาการในรูปแบบของเกมได้รับการตอบสนองต่อนักเรียนที่ดีกว่าเดิม

2.1 เกมการใบ้คำ ได้รับการชื่นชอบมากที่สุด เนื่องจากนักเรียนให้เหตุผลว่า ทำให้จำคำศัพท์ได้ง่ายขึ้น ได้ทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสนุกสนาน สร้างความสามัคคี ฝึกไหวพริบ และความว่องไว

2.2 จากตารางการประเมินผลในส่วนความรู้ที่ได้จากกิจกรรมรอบรู้ภาษาถิ่นใต้สะกอม จะเห็นได้ว่าในข้อที่ 1 คือ นักเรียนได้รู้จักคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอมมากขึ้นนั้น ได้รับผลการประเมินที่น้อยที่สุด เมื่อเทียบกับรายละเอียดข้ออื่น ๆ แต่ก็ยังมีผลการประเมินอยู่ในระดับดี และเมื่ออ้างอิงจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน พบว่านักเรียนได้รู้จักคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอมได้มากขึ้นกว่าเดิม

2.3 คำในภาษาไทยถิ่นใต้สะกอมสามารถนำไปใช้ในการเรียนภาษาไทยของเด็กประถมศึกษาได้ และสื่อที่ผู้วิจัยจัดทำก็สามารถบูรณาการไปใช้ในการเรียนการสอนได้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และแผนการสอนของสถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) ที่ได้จัดหน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ภาษาถิ่น...บอกความเป็นไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งทำให้การเรียนรู้ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอมมีประโยชน์โดยตรง และเป็นพื้นฐานความรู้ เพื่อช่วยในการเรียนภาษาถิ่นในอนาคตได้

2.4 การเรียนรู้ภาษาถิ่นทำให้สามารถติดต่อสื่อสารกับคนในท้องถิ่นนั้น ๆ ได้ดีขึ้น และการเรียนรู้ภาษาถิ่นเป็นการช่วยอนุรักษ์ภาษา ก่อให้เกิดความรักสามัคคี ความรู้สึกเป็นพวกพ้องเดียวกัน เป็นการธำรงภาษา ซึ่งสอดคล้องกับปรีชา มีแจ้ (2551: 44 อ้างถึงในกัญญู เพชราภรณ์, (ม.ป.ป.) ที่ว่า การธำรงภาษาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทัศนคติที่ดีต่อสภาพแวดล้อมเกิดความรักถิ่นฐาน สืบทอดความรู้จากบรรพบุรุษ เป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติที่ก่อให้เกิดทักษะและบางครั้งสามารถนำไปสู่การประกอบอาชีพได้

ปัจจุบันการจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นให้สำคัญกับผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาไปตามธรรมชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมจริง การเรียนรู้ภาษาถิ่นสามารถทำให้สื่อสารกับคนในท้องถิ่นได้ดีขึ้นก่อให้เกิดความรักความสามัคคี ความรู้สึกเป็นพวกพ้องเดียวกัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อสภาพแวดล้อม และยังช่วยให้ผู้เรียนได้รับการปลูกฝังให้มีความรู้ รักและภูมิใจในถิ่นฐาน เป็นการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดทักษะ ตลอดจนผู้เรียนได้รับความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียน ซึ่งเป็นการธำรงภาษาในลักษณะหนึ่ง

คำภาษาถิ่น สามารถเอาไปใช้ในการเรียนภาษาไทยของเด็กประถมศึกษาได้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และแผนการสอนของสถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) ที่ได้จัดหน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ภาษาถิ่น....บอกความเป็นไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งทำให้สื่อการเรียนรู้ภาษาถิ่นใต้สะกอมมีประโยชน์โดยตรงที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น นอกจากนั้นยังสามารถสืบทอดและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดกันมาแต่โบราณให้คงอยู่อย่างเหมาะสมกับสังคมปัจจุบันและอนาคตได้

จากผลการวิจัยทั้งสองวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยค้นพบว่า ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม อำเภอเทพา และอำเภอจะนะ มีคำศัพท์เฉพาะถิ่นของตนเองที่แตกต่างจากภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสงขลา แต่ผู้พูดภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม อำเภอเทพา และอำเภอจะนะ กลับไม่ค่อยใช้ภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม อำเภอเทพา และอำเภอจะนะในการสื่อสารมากนัก เมื่อผู้วิจัยนำคำศัพท์เฉพาะถิ่นของภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม อำเภอเทพา

และอำเภอจะนะ ไปผลิตสื่อการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในโรงเรียนบ้านสะกอม อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา โดยมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 จำนวน 46 คน พบว่านักเรียนสนใจในภาษาไทยถิ่นใต้ของตนเองมากขึ้น ซึ่งหากนำไปสู่การปรับใช้เชิงนโยบายก็จะสามารถช่วยในการดำรงภาษาไทยถิ่นใต้สะกอม อำเภอเทพา และอำเภอจะนะ ให้เข้มแข็งมากขึ้น และลดการแทรกแซงทางภาษาจากภาษาไทยมาตรฐานซึ่งผู้ใช้ภาษามองว่าเป็นภาษาที่มีศักดิ์ศรีกว่า

ข้อเสนอแนะ

1. องค์ความรู้ในการวิจัยเรื่องนี้สามารถนำไปปรับใช้ในการเรียนการสอนรายวิชาที่มีความเกี่ยวเนื่องกับภาษาถิ่น หรือสามารถนำไปใช้บูรณาการในการจัดการเรียนการสอน และเป็นการอนุรักษ์ภาษาถิ่นไว้ด้วย

2. ควรมีการศึกษาคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ถิ่นอื่น ๆ เพิ่มขึ้น หรือควรมีการศึกษาวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทยถิ่น ซึ่งจะเกิดประโยชน์ในการใช้เป็นแนวทางในการอนุรักษ์และพัฒนาท้องถิ่นสืบต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กลัญญู เพชราภรณ์. (ม.ป.ป.). การบูรณาการสื่อและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน. เอกสารประกอบการสอน.

เชิดชัย อุดมพันธ์. (2542). ความสัมพันธ์ทางเชื้อสายของภาษาสะกอมกับภาษาตากใบและภาษาสงขลา (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ณัฐพนธ์ อนุสรณ์ทรางกูร. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้พื้นฐานการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อสร้างงานออกแบบของผู้เรียนที่มีพื้นฐานด้านการเรียนที่แตกต่างกัน. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

บุญอยู่ ขอพรประเสริฐ. (2543). การใช้สีในการสร้างสารเพื่องานประชาสัมพันธ์. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

บุษรีย์ ฤกษ์เมือง. (2552). การใช้เกมคำศัพท์ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบุรารักษ์. (ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต).

ประภาพรรณ เสณีตันติกุล. (2528). การศึกษาเรื่องศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราชและสงขลา. การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต ภาควิชาอักษรศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภารตี เบ็นหรีม. (2563). แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงการใช้คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นสะกอมของ คน 3 กลุ่มอายุ. สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

มุจรินทร์ ทีปจิรังกูล. (2538). ภาษิตชาวบ้านตำบลสะกอม อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา. (ปริญญานิพนธ์), มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ภาคใต้.

วีระชัย เชื่อนแก้ว , ศรีประไพ อินทร์ชัยเทพ, ชมพูนุท แสงวิจิตร และ จิตอารี ชาติมนตรี. (2561). การพัฒนาสื่อการเรียนรู้แบบนำตนเองในการส่งเสริมทักษะปฏิเสธในเด็กวัยเรียน. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครลำปาง.

วรวรรณ สุขใส. (ม.ป.ป.). สื่อ กิจกรรม และการประเมินผลการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

ศศิวิมล พชรศิลป์ และอัญชลี ทองเอม. (ม.ป.ป.). การพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นโดยใช้เกมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.